

TP. Hồ Chí Minh, ngày tháng năm 2017

BÁO CÁO
Tình hình sốt rét tháng 11 năm 2017

1. Công tác phòng chống sốt rét tại khu vực tháng 11/2017

- Tình hình sốt rét của khu vực NB-LĐ tháng 11/2017: tổng số bệnh nhân sốt rét có 260 ca, trong đó số bệnh nhân có KST là 249 ca, tập trung chủ yếu ở tỉnh Bình Phước, có 06 trường hợp sốt rét ác tính và không có trường hợp tử vong (Bảng 1).

Bảng 1. Tình hình bệnh nhân sốt rét tháng 11/2017

TT	TỈNH, THÀNH	Tổng số BNSR	BNSR thường				SRAT	TV do SR
			Tổng số	BNSRLS	BNSR có KST	KST nội địa		
1	Lâm Đồng	27	26	0	26	4	1	0
2	Đồng Nai	3	3	1	2	2	0	0
3	Bình Dương	15	13	0	13	4	2	0
4	Bình Phước	186	185	0	185	128	1	0
5	Tây Ninh	7	7	0	7	2	0	0
6	Bà Rịa-Vũng Tàu	10	10	10	0	0	0	0
7	TP. Hồ Chí Minh	1	1	0	1	0	0	0
8	Long An	1	1	0	1	0	0	0
9	Tiền Giang	1	1	0	1	0	0	0
10	An Giang	2	2	0	2	0	0	0
11	Bến Tre	5	4	0	4	0	1	0
12	Kiên Giang	0	0	0	0	0	0	0
13	Đồng Tháp	2	1	0	1	0	1	0
14	Vĩnh Long	0	0	0	0	0	0	0
15	Trà Vinh	0	0	0	0	0	0	0
16	Cần Thơ	0	0	0	0	0	0	0
17	Hậu Giang	0	0	0	0	0	0	0
18	Sóc Trăng	0	0	0	0	0	0	0
19	Bạc Liêu	0	0	0	0	0	0	0
20	Cà Mau	0	0	0	0	0	0	0
	TỔNG CỘNG	260	254	11	243	140	6	0

- Tình hình sốt rét tỉnh Bình Phước tăng mạnh 304,35% (186/46), KSTSR tăng rất cao 304,35% (186/46) so với cùng kỳ năm trước, tăng 186,15% (186/65) so với tháng trước, 10/11 huyện thị có trường hợp mắc sốt rét trong tháng (ngoại trừ huyện

Chon Thành), tập trung chủ yếu tại huyện Bù Gia Mập chiếm 27,96% (52/186) số lượng BNSR toàn tỉnh và phân bố rải rác ở các huyện, thị xã còn lại.

- Tại TP. HCM, trong tháng tiếp nhận điều trị 22 trường hợp sốt rét (11 *P.falciparum*, 02 *P.vivax*, 09 không xác định). Trong đó, nhập viện tại bệnh viện Nhiệt Đới là 13 trường hợp (06 Bình Phước, 01 Tiền Giang, 01 Thừa Thiên Huế, 05 ca mượn địa chỉ tại TP.HCM hoặc không xác định); nhập viện tại Bệnh viện Nhi Đồng 2 là 3 trường hợp (01 Bình Phước, 01 Đắc Nông, 01 Lâm Đồng); nhập viện tại Bệnh viện Xuyên Á là 01 trường hợp (Tây Ninh); nhập viện tại Bệnh viện Nhi Đồng 1 là 5 trường hợp (02 Đắc Nông, 01 Lâm Đồng, 01 Tây Ninh, 01 Đồng Tháp).

- Tổng số liều thuốc sử dụng của toàn khu vực là 348 liều, trong đó 250 liều điều trị cho BNSR, 73 liều cấp tự điều trị và 25 liều điều trị khác (Bảng 2).

- Tổng số lam xét nghiệm KST SR là 36.422 lam, 5.453 que thử, 2.362 lam và que thử, trong đó phát hiện 249 trường hợp có KST SR dương tính, chiếm 0,56% KST/lam. Tỷ lệ nhiễm KST *P.falciparum* là 70,68%, nhiễm *P.vivax* là 27,71%, nhiễm phối hợp 1,61%.

Bảng 2. Tình hình sử dụng thuốc tại khu vực trong tháng 11/2017

TT	TỈNH, THÀNH	Tổng số BNSR	Tổng số liều thuốc sử dụng				
			Tổng số	Điều trị BNSR	Cấp thuốc tự điều trị	Điều trị khác	Điều trị mở rộng
1	Lâm Đồng	27	27	27	0	0	0
2	Đồng Nai	3	3	3	0	0	0
3	Bình Dương	15	16	14	2	0	0
4	Bình Phước	186	187	184	3	0	0
5	Tây Ninh	7	7	5	2	0	0
6	Bà Rịa - Vũng Tàu	10	34	10	24	0	0
7	TP. Hồ Chí Minh	1	22	1	0	21	0
8	Long An	1	1	1	0	0	0
9	Tiền Giang	1	1	0	1	0	0
10	An Giang	2	4	2	0	2	0
11	Bến Tre	5	5	1	4	0	0
12	Kiên Giang	0	0	0	0	0	0
13	Đồng Tháp	2	6	2	2	2	0
14	Vĩnh Long	0	0	0	0	0	0
15	Trà Vinh	0	9	0	9	0	0
16	Cần Thơ	0	0	0	0	0	0
17	Hậu Giang	0	10	0	10	0	0
18	Sóc Trăng	0	3	0	3	0	0
19	Bạc Liêu	0	0	0	0	0	0
20	Cà Mau	0	13	0	13	0	0

TT	TỈNH, THÀNH	Tổng số BNSR	Tổng số liệu thuốc sử dụng				
			Tổng số	Điều trị BNSR	Cấp thuốc tự điều trị	Điều trị khác	Điều trị mở rộng
	TỔNG CỘNG	260	348	250	73	25	0

*** Tình hình sốt rét tháng 11/2017 so với cùng kỳ năm 2016**

- Tổng số bệnh nhân sốt rét tăng: 271,43% (260/70).
- KST SR tăng: 329,31% (249/58).
- Sốt rét ác tính: tăng 05 ca (6/1).
- Không có tử vong do sốt rét: (0/0); Không có dịch sốt rét xảy ra.
- Tổng số liệu thuốc điều trị tăng: 0,9% (348/345).
- Tỷ lệ KST SR (+)/lam XN tăng: 409,1% (0,56%/0,11%).

*** Nhận xét:**

- Tình hình sốt rét chung khu vực Nam Bộ - Lâm Đồng trong tháng 11/2017 tăng mạnh so với cùng kỳ năm trước và tăng ở hầu hết các tỉnh có sốt rét. Trong đó, số trường hợp mắc sốt rét phân bố cụ thể như sau:

- Có 9/20 tỉnh có số BNSR tăng, trong đó: Lâm Đồng tăng 800% (27/3), Bình Dương 100% (15/0), Bình Phước 304,35% (186/46), Tây Ninh 100% (7/0), Bến Tre 100% (5/0), Tiền Giang 100% (1/0), An Giang (2/0), Đồng Tháp (2/1), Bà Rịa - Vũng Tàu tăng nhẹ 25% (10/8).

- Có 2/20 tỉnh có số BNSR giảm nhẹ bao gồm: Đồng Nai (2 ca), Long An (1 ca). Các tỉnh còn lại không có bệnh nhân sốt rét (Bảng 3).

- Số KST sốt rét toàn khu vực tăng 329,31% (249/58), tăng mạnh ở các tỉnh Lâm Đồng 800% (27/3), Bình Dương 100% (15/0), Bình Phước 304,35% (186/46), Tây Ninh tăng 7 KSTSR trong khi cùng kỳ không có KSTSR. Các tỉnh khác tăng nhẹ như Tiền Giang (1), An Giang (2), Bến Tre (5), Đồng Tháp (1).

- Có 06 bệnh nhân sốt rét ác tính, trong đó Lâm Đồng (01), Bình Dương (02), Bình Phước (01), Bến Tre (01), Đồng Tháp (01).

- Không có tử vong do sốt rét; Không có dịch sốt rét xảy ra.

2. Các hoạt động phòng chống sốt rét đã triển khai

- Tiếp tục theo dõi, cập nhật thường xuyên diễn biến sốt rét tại các tỉnh trong khu vực, nhất là các tỉnh có tình hình sốt rét tăng cao trong tháng 11/2017 như tỉnh Bình Phước, Lâm Đồng và một số tỉnh miền Tây Nam Bộ.

- Giám sát hoạt động nâng cao năng lực báo cáo, điều tra ca bệnh sốt rét do WHO tài trợ tại Lâm Đồng và Tây Ninh.

- Soi lam kiểm tra trong tháng là 179 lam, trong đó 177 lam (-), 02 lam (+), (01 P.f, 01 P.v, 0 phối hợp). Tỷ lệ sai sót là 0,00%.

- Triển khai giám sát dịch tễ, giám sát véc tơ, giám sát các biện pháp phòng chống tại các tỉnh có biến động về sốt rét trong khu vực NB-LĐ.

- Hướng dẫn triển khai thí điểm báo cáo nhanh ca bệnh trong vòng 48 giờ qua email tại Bình Phước (Do Tổ chức Sáng kiến tiếp cận Y tế Clinton và Viện phối hợp tổ chức).

- Tiếp tục thu thập mẫu côn trùng, ký sinh trùng sốt rét làm tiêu bản phục vụ cho công tác nghiên cứu, giảng dạy và làm thư viện mẫu.

3. Đề nghị

- Đề nghị các Trung tâm KSBT/PCSR/YTDP các tỉnh chủ động triển khai các hoạt động PCSR tại địa phương, duy trì công tác giám sát phát hiện và điều trị bệnh nhân sốt rét theo phác đồ mới do Bộ Y tế ban hành (Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh sốt rét theo Quyết định 4845/QĐ-BYT ngày 08/9/2016).

- Chủ động theo dõi, giám sát các đối tượng dân di biến động vào các vùng sốt rét lưu hành và đối tượng đi rừng, ngủ rẫy nhằm phát hiện sớm, điều trị kịp thời bệnh nhân mắc mới.

- Đề nghị các đơn vị phổ biến Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh sốt rét theo Quyết định 4845/QĐ-BYT ngày 08/9/2016 đến tất cả các tuyến y tế cơ sở, đồng thời tuân thủ việc cấp thuốc tự điều trị như sau:

+ Hạn chế cấp thuốc tự điều trị tiến tới không cấp thuốc tự điều trị cho các vùng không có nguy cơ.

+ Hiện tại cấp thuốc tự điều trị trong các trường hợp sau:

* Cấp thuốc tự điều trị chỉ áp dụng cho những huyện thuộc vùng sốt rét lưu hành tại miền Trung - Tây Nguyên, Đông Nam Bộ và không có bằng chứng về sốt rét kháng thuốc;

* Người từ vùng không có sốt rét vào vùng sốt rét lưu hành trên 1 tuần;

* Người sống trong vùng sốt rét lưu hành có ngủ rừng, ngủ rẫy hoặc qua lại vùng biên giới.

* Cán bộ y tế từ tuyến xã trở lên mới được cấp thuốc tự điều trị, hướng dẫn cho họ biết cách sử dụng thuốc và theo dõi sau khi trở về.

* Thuốc sốt rét được cấp để tự điều trị là Dihydroartemisinin-Piperaquin, liều theo tuổi trong 3 ngày.

- Các đơn vị tổng hợp số lượng thuốc sốt rét tồn kho đến thời điểm hiện tại, dự trữ số lượng thuốc sẽ sử dụng trong những tháng cuối năm và Tết Nguyên đán gửi về Viện, liên hệ với Viện để tiếp nhận thuốc sốt rét.

- Truyền thông giáo dục sức khỏe PCSR cho cộng đồng, chủ động theo dõi, giám sát các đối tượng dân di biến động vào các vùng sốt rét lưu hành và đối tượng đi rừng, ngủ rẫy nhằm phát hiện sớm, điều trị kịp thời bệnh nhân mắc mới.

- Cho đến thời điểm hiện nay Bộ Y tế mới có quyết định phân bổ kinh phí cho các Chương trình mục tiêu quốc gia, trong đó có sốt rét. Để chủ động công tác phòng chống dịch bệnh sốt rét trong tháng cuối năm 2017, đề nghị các địa phương khẩn trương triển khai các hoạt động PCSR cần thiết và lập kế hoạch hoạt động PCSR năm 2018 (Công văn số 2338/VSR-KHTH ngày 15/12/2017 về việc xây dựng kế hoạch, dự toán kinh phí phòng chống và loại trừ sốt rét năm 2018 của Viện Sốt rét - KST - CT Trung ương).

Nơi nhận:

- Cục YTDP (để b/c);
- Ban Quản lý DAQG PCSR;
- TT KSBT/PCSR/YTDP NB-LĐ;
- Ban Biên tập Website Viện;
- Lưu: VT, các khoa, phòng, TT.

VIỆN TRƯỞNG

Lê Thành Đông